

PLÁN BOZP

Obsah :

1. Bezpečnostné a zdravotné požiadavky na stavenisko
2. Pracovné a technologické postupy, použitie strojov a zariadení, použitie OOPP
3. Súvisiace predpisy
4. Požiarno – poplachové smernice

1. Bezpečnostné a zdravotné požiadavky na stavenisko

(Príloha č. 3 k nariadeniu vlády SR č. 396/2006 Z.z.)

1. Stabilita a pevnosť

- 1.1 Materiály, zariadenia a iné prvky, ak sa pohybujú akýmkoľvek spôsobom a môžu ovplyvniť bezpečnosť a zdravie zamestnancov, musia byť primeraným spôsobom zabezpečené.
- 1.2 Prístup k akýmkoľvek plochám pozostávajúcim z nedostatočne pevných materiálov nie je povolený, ak plochy nie sú zabezpečené primeraným zariadením alebo prostriedkami na bezpečný výkon práce.

2. Energetické rozvody

- 2.1 Energetické rozvody musia byť navrhnuté, konštruované a používané tak, aby nespôsobili požiar alebo výbuch. Osoby musia byť primerane chránené pred nebezpečenstvom elektrického prúdu v dôsledku priameho dotyku alebo nepriameho dotyku.
- 2.2 Pri navrhovaní, konštrukcii a výbere pracovných prostriedkov a ochranných zariadení sa musia brať do úvahy druh a intenzita dodávanej energie, vonkajšie podmienky a spôsobilosť osôb, ktoré majú prístup k častiam rozvodov.

3. Únikové cesty a východy

- 3.1 Únikové cesty a východy musia byť trvalo voľné a viesť, ak je to možné, najkratšou cestou do bezpečného priestoru alebo na voľné priestranstvo.
- 3.2 V prípade ohrozenia zamestnanci musia mať možnosť opustiť všetky pracovné miesta čo najrýchlejšie a najbezpečnejšie.
- 3.3 Počet, rozdelenie a rozmery únikových ciest a východov závisia od použitia, zariadenia a rozmerov staveniska a priestorov a od maximálneho prípustného počtu osôb.
- 3.4 Únikové cesty a východy musia byť označené v súlade s osobitným predpisom. Označenie musí byť trvanlivé a umiestnené na vhodnom mieste.
- 3.5 Únikové cesty a východy, komunikácie a dvere musia byť voľné a bez prekážok, aby mohli byť kedykoľvek použité.
- 3.6 Únikové cesty a východy, pri ktorých je potrebné umelé osvetlenie, musia byť pre prípad výpadku elektrického prúdu zabezpečené núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

4. Identifikácia, ohlásenie a zdolávanie požiaru

- 4.1 Podľa charakteru staveniska, jeho rozlohy, použitia priestorov, zariadení, fyzikálnych a chemických vlastností používaných látok, ako aj podľa maximálneho počtu prítomných osôb musí byť zabudovaný dostatočný počet požiarotechnických zariadení a požiarnych vodovodov.
- 4.2 Požiarotechnické zariadenia sa musia pravidelne kontrolovať a udržiavať. V pravidelných intervaloch sa musia testovať a vykonávať skúšky ich funkčnosti.
- 4.3 Požiarotechnické zariadenia a požiarne vodovody musia byť ľahko prístupné a jednoducho použiteľné. Zariadenie musí byť označené značkami v súlade s osobitným predpisom. Označenie musí byť trvanlivé a umiestnené na vhodnom mieste.

5. Vetranie

- 5.1 So zreteľom na používaný pracovný postup a fyzickú záťaž zamestnancov musia byť vykonané opatrenia na zaistenie dostatočného prívodu čerstvého vzduchu.
- 5.2 Núdzový vetrací systém, ak sa použije, musí byť udržiavaný v prevádzkyschopnom stave a nesmie vytvárať prievan, ktorý by ohrozil zdravie zamestnancov.
- 5.3 Riadiaci systém musí oznámiť poruchu, ktorá by mohla ohroziť zdravie zamestnancov.

6. Osobitné nebezpečenstvá

- 6.1 Zamestnanci nesmú byť vystavení nadmernému hluku alebo škodlivým vonkajším vplyvom, napríklad plynu, výparom alebo prachu.
- 6.2 Ak zamestnanci musia vchádzať do priestoru, v ktorom ovzdušie môže obsahovať toxické alebo nebezpečné látky alebo v ktorom je nedostatočné množstvo kyslíka, alebo ak je ovzdušie zápalné, uzavretý priestor musí byť monitorovaný a musia byť prijaté vhodné preventívne opatrenia.

6.3 Zamestnanec v uzavretom priestore nesmie byť za žiadnych okolností vystavený vysokému riziku vyplývajúcemu z ovzdušia. Zvonku musí byť sústavne sledovaný a musia sa prijať všetky primerané bezpečnostné opatrenia na zaistenie účinnej a okamžitej pomoci.

7. Teplota

Teplota počas práce musí byť primeraná ľudskému organizmu so zreteľom na používané pracovné postupy a fyzickú záťaž zamestnanca.

8. Osvetlenie pracovísk, priestorov a komunikácií na stavenisku denným svetlom a umelým osvetlením

8.1 Pracoviská, priestory a komunikácie musia byť dostatočne osvetlené denným svetlom a umelým osvetlením v noci, a ak je denné svetlo nedostatočné, musia sa použiť prenosné svetelné zdroje odolné proti nárazom. Farba umelého osvetlenia nesmie rušiť alebo ovplyvňovať vnímanie svetelnej signalizácie alebo bezpečnostného značenia.

8.2 Osvetlenie pracovísk, priestorov a komunikácií musí byť umiestnené tak, aby nebolo zdrojom úrazu zamestnancov.

8.3 Pracoviská, priestory a komunikácie, na ktorých sú zamestnanci pri výpadku umelého osvetlenia osobitne vystavení nebezpečenstvu, musia byť vybavené dostatočným núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

9. Dvere a brány

9.1 Posuvné dvere musia byť vybavené bezpečnostným zariadením na ochranu pred vykofajením a vypadnutím.

9.2 Dvere a brány otvárajúce sa smerom nahor musia byť vybavené mechanizmom, ktorý ich zabezpečí proti samovoľnému spadnutiu.

9.3 Dvere a brány na únikových cestách musia byť primerane označené.

9.4 V bezprostrednej blízkosti brán, ktoré sú určené prevažne pre dopravné prostriedky, musia byť umiestnené aj dvere pre osoby, ak nie je prechod osôb týmito bránami bezpečný. Tieto dvere musia byť viditeľne označené a stále priechodné.

9.5 Mechanické dvere a brány nesmú ohrozovať osoby.

Musia byť vybavené ľahko identifikovateľným a prístupným núdzovým ovládačom, a ak sa v prípade výpadku elektrického prúdu nedajú otvárať automaticky, musia sa dať otvárať ručne.

10. Komunikácie a nebezpečné priestory

10.1 Komunikácie vrátane schodísk, pevných rebríkov, nakladacích plošín a rámp musia byť navrhované, umiestnené, situované a riešené tak, aby zabezpečovali ľahký, bezpečný a vhodný prístup, ktorý nebude ohrozovať zamestnancov nachádzajúcich sa v ich blízkosti.

10.2 Komunikácie určené pre chodcov a na prepravu tovaru vrátane tých, ktoré sa používajú na nakladanie a vykladanie, musia byť vyhotovené so zreteľom na počet používateľov a druh činností na nich vykonávaných. Ak sa na dopravných komunikáciách používajú dopravné prostriedky, pre chodcov musí byť vymedzený dostatočne voľný priestor alebo primerané ochranné zariadenia. Komunikácie musia byť viditeľne označené, pravidelne kontrolované a udržiavané.

10.3 Medzi dopravnými komunikáciami pre vozidlá a dverami, bránami, priechodmi pre chodcov, chodbami a schodiskami musí byť dostatočne voľný priestor.

10.4 Ak sa na stavenisku vyskytujú priestory s obmedzeným vstupom, také priestory musia byť vybavené zariadeniami, ktoré zabránia vstupu neoprávnených osôb. Na ochranu zamestnancov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov musia byť vykonané primerané opatrenia. Nebezpečné priestory musia byť viditeľne označené.

11. Nakladacie plošiny a rampy

11.1 Nakladacie plošiny a rampy musia vyhovovať rozmerom prepravovaného nákladu.

11.2 Nakladacie plošiny a rampy musia mať najmenej jeden východ.

11.3 Nakladacie plošiny a rampy musia byť bezpečné, aby sa zabránilo pádu zamestnancov.

12. Pohyb na pracovisku

Podlahová plocha na pracovisku musí umožňovať zamestnancom voľný pohyb pri výkone ich práce so zreteľom na umiestnené zariadenia.

13. Prvá pomoc

- 13.1 Zamestnávateľ musí zabezpečiť, aby prvú pomoc mohol kedykoľvek v prípade potreby poskytnúť odborne spôsobilý zamestnanec, ktorý je vždy k dispozícii. Musia byť prijaté opatrenia na zabezpečenie lekárskej pomoci a zabezpečenie odvozu zamestnanca postihnutého úrazom alebo náhlou nevoľnosťou.
- 13.2 Ak je to potrebné so zreteľom na rozsah prác alebo druh vykonávanej činnosti, musí byť k dispozícii jedna miestnosť alebo viac miestností na poskytovanie prvej pomoci.
- 13.3 Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci musí byť vybavená základnými prostriedkami a vybavením prvej pomoci a musí byť ľahko prístupná aj na manipuláciu s nosidlami. Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci musí byť označená v súlade s osobitným predpisom.
- 13.4 Prostriedky na poskytovanie prvej pomoci musia byť dostupné na všetkých miestach, na ktorých to pracovné podmienky vyžadujú. Prostriedky na poskytovanie prvej pomoci musia byť označené a ľahko prístupné. Adresa a telefónne číslo miestnej záchrannej služby musia byť viditeľne umiestnené na miestach s prostriedkami na poskytovanie prvej pomoci.

14. Zariadenia na osobnú hygienu

4.1 Šatne a uzamykateľné skrinky

- 14.1.1 Ak zamestnanci musia používať špeciálny pracovný odev a ak sa nemôžu prezliekať z dôvodu ochrany zdravia alebo zachovania súkromia v inej miestnosti, musia mať k dispozícii primerané šatne. Šatne musia byť ľahko prístupné, musia mať dostatočnú kapacitu a musia byť vybavené stoličkami alebo lavicami.
- 14.1.2 Šatne musia byť dostatočne veľké a vybavené tak, aby si každý zamestnanec mohol, ak je to potrebné, vysušiť pracovný odev, vlastný odev a osobné veci a zamknúť ich. Ak to okolnosti vyžadujú (napríklad nebezpečné látky, vlhkosť, nečistota), musí byť k dispozícii také vybavenie, aby pracovné oblečenie bolo uskladnené na mieste oddelenom od vlastného odevu a osobných vecí zamestnancov.
- 14.1.3 Šatne musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo oddelene používané mužmi a ženami.
- 14.1.4 Ak zamestnanci nemajú k dispozícii šatne podľa bodu 14.1.1, musí mať každý zamestnanec k dispozícii miesto na uzamykanie svojho odevu a osobných vecí.

4.2 Sprchy a umývadlá

- 14.2.1 Ak to vyžaduje charakter práce alebo ochrana zdravia, zamestnanci musia mať k dispozícii primerané množstvo vyhovujúcich sprch. Sprchovacie miestnosti musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo oddelene používané mužmi a ženami.
- 14.2.2 Miestnosti na sprchovanie musia byť dostatočne veľké a musia mať primeraný hygienický štandard, aby umožnili zamestnancovi bez prekážok sa umyť. Sprchy musia byť vybavené teplou a studenou tečúcou vodou.
- 14.2.3 Ak sprchy podľa bodu 14.2.1 nie sú potrebné, v blízkosti pracovísk a šatní musí byť k dispozícii primeraný počet vhodných umývadiel s tečúcou vodou (v prípade potreby teplou). Tieto umývadlá musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo sú používané oddelene mužmi a ženami, ak je to potrebné na zachovanie súkromia.
- 14.2.4 Ak miestnosti so sprchami alebo umývadlami sú oddelené od šatní, musí byť medzi nimi jednoduchý priechod.

4.3 Záchody a umývadlá

V blízkosti pracovísk, oddychových miestností, šatní, miestností so sprchami alebo umývadlami musia byť k dispozícii oddelené zariadenia s primeraným počtom záchodov a umývadiel. Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie záchodov pre mužov a ženy alebo na oddelené používanie záchodov mužmi a ženami.

15. Oddychové miestnosti a ubytovacie priestory

- 15.1 Tam, kde to bezpečnosť alebo ochrana zdravia zamestnancov vyžaduje najmä vzhľadom na druh vykonávanej činnosti, alebo ak počet zamestnancov prekročí určitú hranicu a vzhľadom na vzdialenosť pracovísk zamestnanci musia mať k dispozícii ľahko prístupnú oddychovú miestnosť alebo ubytovacie priestory.
- 15.2 Oddychové miestnosti alebo ubytovacie priestory musia byť dostatočne veľké a vybavené primeraným počtom stolov a stoličiek pre určený počet zamestnancov.
- 15.3 Ak požiadavka podľa bodu 15.2 nie je splnená, zamestnanci musia mať k dispozícii vybavenie, v ktorom môžu zotrvať počas prerušenia práce.
- 15.4 Stále ubytovacie priestory, ak nie sú využívané len výnimočne, musia mať primerané zariadenia na osobnú hygienu, oddychovú miestnosť a miestnosť na pobyt vo voľnom čase. Stále ubytovacie priestory musia byť zariadené lôžkami, skriňami, stolmi a stoličkami v závislosti od počtu zamestnancov a ich usporiadanie musí závisieť od prítomnosti zamestnancov oboch pohlaví.

15.5 V oddychových miestnostiach alebo v ubytovacích priestoroch musia byť vykonané príslušné opatrenia na ochranu nefajčiarov.

16. Priestory na oddych pre tehotné ženy a dojčiace matky

Tehotné ženy a dojčiace matky musia mať možnosť oddychovať v ležiacej polohe v primeraných podmienkach.

17. Zamestnanci so zdravotným postihnutím

Ak je to potrebné, pracoviská, na ktorých pracujú zamestnanci so zdravotným postihnutím, musia byť usporiadané tak, aby boli vhodné pre zamestnancov so zdravotným postihnutím; to sa vzťahuje najmä na dvere, chodby, schodiská, sprchy, umývadlá a záchody, ktoré takí zamestnanci používajú.

18. Rôzne ustanovenia

18.1 Okolie a obvod staveniska musia byť označené a usporiadané tak, aby boli jasne viditeľné a identifikovateľné.

18.2 Pre zamestnancov pracujúcich na stavenisku musí byť zabezpečené dostatočné množstvo pitnej vody alebo iné vhodné nealkoholické nápoje, a to aj pre zamestnancov pracujúcich vo vnútorných priestoroch a pre zamestnancov pracujúcich v blízkosti týchto pracovísk.

18.3 Zamestnanci musia mať k dispozícii zariadenia, v ktorých môžu konzumovať jedlo v prijateľných podmienkach, a podľa potreby aj zariadenia na individuálnu prípravu stravy v prijateľných podmienkach.

B. OSOBNÉ POŽIADAVKY

Ak to osobitné podmienky na stavenisku vyžadujú, rozdelenie požiadaviek na oddiel I a oddiel II nie je záväzné.

Oddiel I

Pracoviská vo vnútorných priestoroch

1. Stabilita a pevnosť

Pracoviská musia mať konštrukciu a pevnosť primeranú charakteru ich používania.

2. Dvere núdzových východov

2.1 Dvere núdzových východov sa musia otvárať smerom von. Dvere núdzových východov nesmú byť zamknuté alebo zaistené takým spôsobom, ktorý by znemožňoval jednoduché a rýchle otvorenie osobou, ktorá ich má použiť v prípade ohrozenia.

2.2 Núdzové východy nesmú byť vybavené posuvnými alebo otáčavými dverami.

3. Vetranie

3.1 Ak sa používa klimatizácia alebo nútené vetranie, zariadenie nesmie vytvárať prievan, ktorý by zamestnancom zhoršoval pracovnú pohodu.

3.2 Usadeniny alebo znečistenia, ktoré by mohli znečisťovaním ovzdušia bezprostredne ohroziť zdravie zamestnancov, musia byť bez zbytočného odkladu odstránené.

4. Teplota

4.1 Teplota v oddychových priestoroch, miestnostiach pre obslužný personál, zariadeniach na osobnú hygienu, v jedálňach a miestnostiach na poskytovanie prvej pomoci musí byť primeraná účelu ich používania.

4.2 Okná, strešné okná, svetlíky a sklené steny umožňujú tienenie pred nadmerným slnečným svetlom so zreteľom na charakter práce a na využívaný priestor.

5. Denné svetlo a umelé osvetlenie

Pracoviská musia byť v čo najväčšej miere osvetlené denným svetlom a vybavené umelým osvetlením primeraným požiadavkám na zaistenie bezpečnosti a zdravia zamestnancov.

6. Podlahy, steny, stropy miestností a strechy

6.1 Podlahy pracovísk nesmú mať nebezpečné nerovnosti, otvory alebo šikmé plochy a musia byť pevné, stabilné a nešmykľavé.

6.2 Podlahy, steny a stropy v miestnostiach musia byť vyhotovené tak, aby sa dali primerane čistiť a aby spĺňali hygienický štandard.

6.3 Priehľadné alebo priesvitné steny, najmä celosklené priečky v miestnostiach alebo v blízkosti pracovísk a komunikácií musia byť viditeľne označené a vyrobené z bezpečných materiálov alebo musia byť zo strany takých miest alebo komunikácií zabezpečené, aby sa zabránilo kontaktu zamestnancov s týmito stenami a možnosti ich zranenia v dôsledku rozbitia takých stien.

7. Okná, strešné okná a svetlíky

7.1 Zamestnanci musia mať možnosť bezpečným spôsobom otvoriť, zatvoriť, nastaviť alebo zaistiť okná, strešné okná, svetlíky a vetracie zariadenia tak, aby v otvorenej polohe neohrozovali zamestnancov.

7.2 Okná, strešné okná a svetlíky musia byť navrhované spolu s vybavením alebo musia byť vybavené zariadeniami, ktoré umožnia ich čistenie bez rizika pre zamestnancov vykonávajúcich túto činnosť alebo pre prítomných zamestnancov.

8. Dvere a brány

8.1 Umiestnenie, počet a rozmery dverí a brán a materiál použitý na ich konštrukciu závisia od charakteru a použitia miestností alebo priestorov.

8.2 Priehľadné dvere musia byť primerane a viditeľne označené.

8.3 Výkyvné dvere a brány musia byť priehľadné alebo musia mať priehľadné alebo priesvitné plochy.

8.4 Priehľadné alebo priesvitné plochy na dverách a bránach, ak nie sú vyrobené z bezpečných materiálov, musia byť chránené pred rozbitím, ak existuje riziko poranenia zamestnancov pri ich rozbití.

9. Komunikácie

Ak to vyžaduje používanie a vybavenie miestností, komunikácie musia byť v záujme ochrany zamestnancov viditeľne označené.

10. Osobitné opatrenia pre pohyblivé schody a prepravníky

Prevádzka pohyblivých schodov a prepravníkov musí byť spoľahlivá a bezpečná.

Pohyblivé schody a prepravníky musia byť vybavené potrebnými bezpečnostnými zariadeniami, ako aj ľahko identifikovateľnými a ľahko prístupnými núdzovými vypínačmi prvkami.

11. Rozmery miestností a voľný priestor v miestnostiach

Pracovné priestory musia mať dostatočnú podlahovú plochu a výšku, ktoré zamestnancom umožnia pracovať bez ohrozenia ich bezpečnosti, zdravia alebo zníženia pracovnej pohody.

Oddiel II

Pracoviská vo vonkajších priestoroch

1. Stabilita a pevnosť

1.1 Vyvýšené alebo v hĺbke umiestnené pohyblivé pracoviská alebo pevné pracoviská musia byť stabilné a zabezpečené proti prevrhnutiu. Pritom je potrebné zohľadňovať počet zamestnancov pracujúcich na nich, najväčšie možné zaťaženie a rozloženie zaťaženia a pôsobenie vonkajších vplyvov. Ak nosné a iné časti týchto pracovísk nie sú zabezpečené proti prevrhnutiu, je potrebné ich stabilitu zabezpečiť vhodným a bezpečným spôsobom upevnenia, aby sa zabránilo každému neželateľnému pohybu celých pracovísk alebo ich častí.

1.2 Kontrola

Stabilita a pevnosť sa musia vhodným spôsobom kontrolovať, osobitne po prípadnej zmene výšky alebo hĺbky pracovného miesta.

2. Energetické rozvody

2.1 Energetické rozvody na stavenisku, najmä ak sú vystavené vonkajším vplyvom, musia byť pravidelne kontrolované a udržiavané.

2.2 Energetické rozvody, ktoré sú na stavenisku pred začatím prác, musia byť identifikované, prekontrolované a zreteľne označené.

2.3 Existujúce elektrické diaľkové vedenia, ak je to možné, musia sa preložiť mimo stavenisko alebo vypnúť. Ak to nie je možné, je potrebné ohraničiť ich prekážkou a umiestniť tam pokyny, aby dopravné prostriedky a energetické rozvody na stavenisku boli mimo týchto diaľkových vedení. Vhodné upozornenie alebo závesná ochrana vzdušných energetických rozvodov sa musia umiestniť tak, aby pod nimi mohli prechádzať dopravné prostriedky.

3. Vplyv počasia

Zamestnanci musia byť chránení pred vplyvmi počasia, ktoré by mohli ohroziť ich bezpečnosť a zdravie.

4. Padajúce predmety

Ak je to technicky možné, zamestnanci musia byť chránení proti padaniu predmetov predovšetkým kolektívnymi ochrannými prostriedkami.

Materiály a pracovné zariadenia musia byť uložené alebo navrhnuté tak, aby nemohli sklúzať alebo zrútiť sa.

Ak je to potrebné, na stavenisku musia byť umiestnené zastrešené priechody alebo musí byť zabránený prístup k nebezpečným priestorom.

5. Pád z výšky

5.1 Pádu z výšky sa musí zabrániť technickými opatreniami, predovšetkým pevným a dostatočne vysokým zábradlím, ktoré musí mať aspoň záračku pri podlahe, držadlo pre ruky (madlo) a strednú výstuhu, alebo iným rovnocenným riešením.

5.2 Práce vo výškach je možné vykonávať len vtedy, ak sa použijú vhodné prostriedky kolektívneho zabezpečenia, napríklad zábradlia, plošiny alebo zachytne siete. Ak povaha prác neumožňuje použiť tieto zariadenia, musia sa poskytnúť vhodné prostriedky umožňujúce prístup a musia sa použiť prostriedky osobného zabezpečenia proti pádu.

6. Lešenia a rebríky

6.1 Každé lešenie musí byť odborne navrhnuté, montované a udržiavané, aby bolo bezpečné po stránke statickej, funkčnej a pracovnej.

6.2 Pracovné plošiny, lávky a pristupy musia byť montované, navrhované, dimenzované, chránené a používané tak, aby zamestnancov chránili pred pádom a padajúcimi predmetmi.

6.3 Lešenia musí skontrolovať odborne spôsobilá osoba

a) pred ich prevzatím,

b) v pravidelných intervaloch,

c) po prestavbe, dočasnom prerušení prác, mimoriadnych poveternostných vplyvoch alebo po seizmickom otrase a o každom inom prípade, ktorý by mohol vplyvať na ich pevnosť a stabilitu.

6.4 Rebríky musia byť dostatočne pevné a riadne udržiavané. Musia byť používané správne, na príslušných miestach a na účely, na ktoré boli určené.

6.5 Pojazdné lešenia musia byť zabezpečené proti neželanému pohybu.

7. Zdvihacie zariadenia

7.1 Zdvihacie zariadenia a ich príslušenstvo vrátane ich súčastí, upevnení, kotvení a podpíer musia byť

a) odborne navrhované a montované a dostatočne pevné pri ich používaní,

b) bezpečne umiestnené a používané,

c) udržiavané v prevádzkyschopnom stave,

d) kontrolované, pravidelne prezerané a skúšané v súlade s osobitnými predpismi,

e) obsluhované odborne spôsobilými osobami.

7.2 Na zdvihadlách zariadeniach a ich príslušenstve musí byť na viditeľnom mieste označená hodnota ich maximálneho prípustného zaťaženia.

7.3 Zdvihacie zariadenia a ich príslušenstvo sa používajú len na účel, na ktorý boli navrhnuté.

8. Dopravné prostriedky, stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom

8.1 Všetky dopravné prostriedky, stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť

a) odborne navrhované a konštruované podľa ergonomických zásad,

b) udržiavané v prevádzkyschopnom stave,

c) správne používané.

8.2 Vodiči a obsluha strojov na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť odborne spôsobilí.

8.3 Musia sa vykonať opatrenia na zabránenie pádu dopravných prostriedkov, strojov na zemné práce a na manipuláciu s materiálom do výkopov alebo do vody.

8.4 Stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť vybavené takými konštrukciami, ktoré vodiča chránia pred pritlačením pri prevrátení stroja alebo pred padajúcimi predmetmi a materiálmi.

9. Zariadenia, stroje a pracovné prostriedky

9.1 Pracovné prostriedky vrátane zariadení, strojov a ručného náradia s pohonom alebo bez neho musia byť

- a) odborne navrhované a vyhotovované podľa ergonomických zásad,
- b) udržiavané v prevádzkyschopnom stave,
- c) používané len na práce, na ktoré boli navrhnuté,
- d) obsluhované odborne spôsobilými osobami.

9.2 Zariadenia a pracovné prostriedky s tlakovým médiom musia byť kontrolované v súlade s osobitnými predpismi a pravidelne prehliadané a skúšané.

10. Výkopy, šachty, práce v podzemí, tunely a zemné práce

10.1 Pri výkopoch, v šachtách, tuneloch a pri vykonávaní prác pod zemou sa musia vykonať vhodné bezpečnostné opatrenia, ktoré

- a) pozostávajú z vhodného ochranného zariadenia, napríklad debnenia, vystuženia alebo svahovania,
- b) zabráňujú nebezpečenstvu pádu osôb, materiálu a predmetov alebo zaplaveniu,
- c) umožňujú dostatočné vetranie na pracoviskách a poskytujú dostatok vzduchu na dýchanie, ktorý nie je nebezpečný alebo zdraviu škodlivý,
- d) umožňujú zamestnancom v prípade požiaru alebo pri prieniku vody alebo materiálu uniknúť do bezpečia.

10.2 Pred začatím zemných prác sa musia vykonať také opatrenia, aby sa zistilo a na minimum znížilo akékoľvek ohrozenie súvisiace s podzemnými energetickými rozvodmi.

10.3 Musí sa zaistiť bezpečný zostup do výkopu a výstup z výkopu.

10.4 Vykopaná zemina, materiály a pohybujúce sa vozidlá musia byť umiestnené v bezpečnej vzdialenosti od výkopu. Ak je to potrebné, musia sa vybudovať primerané zábrany.

11. Búracie práce

Ak pri búracích prácach budov alebo konštrukcií hrozí riziko,

- a) musia sa vykonať vhodné opatrenia a použiť bezpečné pracovné postupy,
- b) musí byť práca plánovaná a vykonávaná len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.

12. Konštrukcie, debnenia a ťažké prefabrikáty

12.1 Konštrukcie (napríklad kovové, betónové) a ich časti, debnenia, prefabrikáty, dočasné nosníky a podpory musia byť montované a rozoberané len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.

12.2 Na ochranu zamestnancov pred nebezpečenstvom, ktoré vyplýva z dočasnej krehkosti alebo straty stability konštrukcie, musia byť vykonané primerané bezpečnostné opatrenia.

12.3 Debnenia, dočasné nosníky a podpory musia byť navrhované, montované a udržiavané tak, aby odolali predpokladanému zaťaženiu.

13. Ochranné steny a kesóny

13.1 Ochranné steny a kesóny musia byť

- a) odborne vyhotovené z vhodných a odolných materiálov s primeranou pevnosťou,
- b) primerane vybavené tak, aby sa zamestnanci mohli zachrániť v prípade privalu vody a materiálov.

13.2 Ochranná stena alebo kesón sa musí montovať, meniť alebo rozoberať len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.

13.3 Ochranné steny a kesóny musia byť v pravidelných intervaloch kontrolované zodpovednou osobou.

14. Práce na streche

14.1 Ak je potrebné zabrániť ohrozeniu alebo ak výška strechy alebo jej sklon prekračujú určené hodnoty, musia sa použiť kolektívne ochranné opatrenia proti pádu zamestnancov a proti pádu náradia, nástrojov, materiálov alebo iných predmetov.

14.2 Ak zamestnanci musia pracovať a pohybovať sa na strechách alebo v ich blízkosti, alebo na plochách z krehkých materiálov, alebo na iných plochách z materiálov, ktorých nosnosť nie je primeraná, zamestnávateľ musí vykonať opatrenia na zabránenie vstupu zamestnanca na tieto plochy alebo na zabránenie pádu z výšky.

2. Pracovné a technologické postupy, použitie strojov a zariadení, použitie OOPP

(1) Vytýčenie podzemných inžinierskych sietí ich správcami na stavenisku

- Zabezpečiť stavbyvedúci. Záznamy o vykonaní týchto procesov vyhotoviť na predpísaných firemných tlačivách jednotlivých správcov IS, alebo v prípade absencie takéhoto tlačiva do stavebného denníka,
- Vytýčenie podzemných IS sa uskutočňuje na základe objednávky zhotoviteľa,
- Pri vytýčení podzemných inžinierskych sietí použiť nasledovné farby a značky :

plynovod

vodovod

slaboprúd

silnoprúd

V prípade spevnených plôch polohu podzemných vedení označiť priamo farbou a v prípade nespevnených plôch horná časť zatĺkaných kolíkov sa označí príslušnou farbou a značkou.

(2) Prevzatie staveniska od zástupcu obstarávateľa

- Vykoná stavbyvedúci. Záznam o prevzatí staveniska vyhotoví stavbyvedúci do stavebného denníka, alebo na požiadanie zástupcu obstarávateľa vyhotoví osobitný záznam.
- Do záznamu o prevzatí staveniska je potrebné uviesť podzemné inžinierske siete nachádzajúce sa na stavbou dotknutom území, spôsob ich vytýčenia a označenia a prehlásenie zástupcu obstarávateľa, že územie je zbavené práv a nárokov tretích osôb.

(3) Skladovanie materiálu a parkovanie stavebných mechanizmov

- STN 64 0090 Skladovanie výrobkov z plastov

článok 1. Výrobky je nutné chrániť pred škodlivými vplyvmi ako je tepelné sálenie, priame svetelné žiarenie, mechanické poškodenie, vplyv organických rozpúšťadiel a pod.

článok 5. Výrobky z rôznych plastov musia byť skladované oddelene.

článok 6. Pri vyskladňovaní sa musia odoberať výrobky najdlhšie skladované.

článok 14. Pri ukladaní výrobkov alebo jednotiek balení do vrstiev musí byť ukladacia výška úmerná ich dovolenej nosnosti a stabilite.

- STN 73 6632 Uloženie a montáž vodovodných rúr z nemäkčeného polyvinylchloridu (PVC-U)

článok 9.1 Skladovanie

- článok 9.1.2 Rúry sa skladujú vo zväzkoch (paletách) alebo uložené do hraníc vo vodorovných vrstvách. Zväzky alebo hranice sa umiestňujú tak, aby sa zamedzilo vnikaniu nečistôt do vnútra rúr a nedošlo k priamemu styku rúr s látkami, proti ktorým PVC-U nie je odolný (pohonné látky, rozpúšťadlá, farbivá a pod.). Výška hraníc nesmie prevyšovať 1,5 m, aby nedošlo k deformovaniu rúr.
- článok 9.1.3 Pri skladovaní by mali byť rúry podpreté po celej dĺžke. Spodná vrstva rúr sa ukladá na rovný povrch bez výčnelkov zbavený kameňov a iných predmetov, ktoré by mohli spôsobiť ich poškodenie alebo deformáciu. Ak podpretie po celej dĺžke nie je možné, rúry sa ukladajú na drevené podpory v šírke najmenej 50 mm, ktorých osi sú vo vzájomnej vzdialenosti najviac 2 m. Pri rúrach skladovaných vo zväzkoch v šírke a výške približne 1 m x 1 m, môže byť osová vzdialenosť podpier až 3 m. Postranné podpory hranice musia mať šírku najmenej 50 mm a ich vzájomná vzdialenosť môže byť najviac 1,5 m. Pri rúrach skladovaných vo zväzkoch v šírke a výške približne 1 m x 1 m môže byť vzdialenosť postranných podpier až 3 m.

- ⊙ článok 9.1.4 Pri skladovaní hrdlových rúr musia byť hrdlá v jednotlivých vrstvách umiestnené striedavo na oboch koncoch hranice, pričom vyčnievajú tak, aby rúry boli po celej dĺžke priebežne podopreté.
 - ⊙ článok 9.1.5 Rúry rôznych priemerov a hrúbok stien sa skladujú osobitne. Ak to nie je možné, musia byť rúry väčšieho priemeru a hrúbky steny uložené pod rúrami menšieho priemeru a hrúbky steny.
 - ⊙ Skladovanie materiálu a parkovanie stavebných mechanizmov vykonať v priestoroch organizácie v Dunajskej Stredě.
- (4) Umiestnenie prenosného dočasného dopravného značenia oznamujúceho realizáciu stavebných prác na stavenisku
- ⊙ Umiestnenie prenosného dočasného dopravného značenia vykonať na základe situácie dočasného dopravného značenia odsúhlasenej s OR PZ ODI Dunajská Streda a určenej rozhodnutiami jednotlivých OcÚ v mieste výkonu pracovnej činnosti.
 - ⊙ Tabule dočasného dopravného značenia sústavne kontrolovať, a v prípade ich poškodenia vymeniť alebo v prípade odcudzenia doplniť.
- (5) Zabezpečenie značiek označujúcich polohu podzemných inžinierskych sietí, ktoré bezprostredne zasahujú do línie výstavby alebo jej ochranného pásma
- ⊙ Premávkou na stavenisku a vplyvom poveternostných podmienok značky určujúce polohu podzemných inžinierskych sietí sú postupne znehodnotené, preto je treba venovať pozornosť ich obnoveniu. Obnovenie značiek vykonať nasledovne: značky vytvorené farbou na spevnenom povrchu a na kolíkoch prefarbiť a odstránené kolíky doplniť, pričom jednotlivé podzemné vedenia nachádzajúce sa na stavenisku označiť v zmysle ustanovení odseku 1 článku 5.2.
- (6) Vytýčenie trasy kanalizácie
- ⊙ Trasu kanalizačného potrubia označiť vyrezaním obrysu ryhy v živичnom krytu miestnej komunikácie a na nespevnenom povrchu označením osi ryhy vápnom.
 - ⊙ Vytýčenie trasy kanalizačného potrubia vykonať prostredníctvom meracích pomôcok, pričom používať vždy, ak je to možné, kalibrované meradlá.
- (7) Rezanie živичného krytu miestnej komunikácie
- ⊙ Rezanie vykonať rezačom škár s použitím diamantového rezacieho kotúča zodpovedajúceho rezanému materiálu. Počas rezania rezací kotúč musí byť sústavne chladený vodou. Hĺbka rezu je 150 mm.
 - ⊙ Šírka ryhy kanalizačného potrubia je pri DN 315 mm 1150 mm a pri DN 400 mm 1200 mm..
 - ⊙ Pri práci použiť nasledovné OOPP : pracovný odev s logom organizácie, prilba, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON, chrániče sluchu.
- (8) Búranie živичného krytu miestnej komunikácie
- ⊙ Búranie vykonať prostredníctvom traktorových rýpadiel s adaptérom búracie kladivo.
 - ⊙ Pri vykonaní búracích prác nezdržiať sa v okruhu 10 m od miesta búrania.
 - ⊙ Pri práci použiť nasledovné OOPP : pracovný odev s logom organizácie, prilba, ochranná obuv, chrániče sluchu.
- (9) Nakladanie a odvoz vybúraných hmôt
- ⊙ Nakladanie vybúraných hmôt vykonať traktorovým rýpadlom - nakladačom, univerzálnym čelným nakladačom prípadne rukou tam, kde podmienky nedovolia používanie stavebnej mechanizácie..
 - ⊙ Na odvoz vybúraných hmôt bude slúžiť nákladné auto typu vyklápač v prípade potreby aj s privesom.

- Miesto skládkovania vybúraných hmôt na základe vzájomnej dohody určí zhotoviteľ.
- Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, prilba, ochranné rukavice HYCRON, chrániče sluchu.

(10) Ručný výkop, určenie polohy podzemných inžinierskych sietí križujúcich trasu kanalizačných stôk

- Na základe udržiavaných značiek polohy podzemných inžinierskych sietí vykonať odkrytie týchto podzemných vedení ručným výkopom za použitia lopaty a rýľa. Je zakázané použiť stroj na výkopové práce kým nie sú odkryté všetky podzemné vedenia v danej lokalite. V prípade podzemných telekomunikačných a energetických káblov odkryť ručne priestor v dĺžke 500 mm vpravo a vľavo od odkrytého kábla.

• STN 73 3050 Zemné práce

článok 55. Obnaženie podzemných vedení sa môže robiť strojovo, ak to predpisy dovoľujú, najbližšie do vzdialenosti 1 m od jeho vyznačenej polohy. Vedenie má byť, ak je to z prevádzkových dôvodov možné, v tom čase vyňaté z prevádzky. Ďalšie práce sa robia ručne, spôsobom zodpovedajúcim charakteru vedenia. O spôsobe a postupe vykonávania zemných prác v miestach, kde sú podzemné vedenia, a o bezpečnostných opatreniach musia byť pracujúci pred začatím prác preukázateľne poučení.

- Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON.

(11) Strojný výkop ryhy kanalizačných stôk

• STN 73 6734 Uloženie a montáž kanalizačných rúr z nemäkčeného polyvinylchloridu (PVC-U)

článok 3.2.1 Ryha sa má vyhlbiť v čo najmenšom predstihu pred montážou potrubia a zasypať čo najskôr. Neraz by mala byť otvorená iba dĺžka ryhy na dennú pokládku. Pri výkope sa má postupovať proti sklonu stoky.

článok 3.2.2 Pri hĺbení ryhy v zimnom období je potrebné chrániť dno pred zamrznutím zakrytím ochrannými materiálmi alebo ponechaním vrstvy zeminy na neskoršiu dokopávku. Ochranná vrstva sa odstráni bezprostredne pred položením potrubia.

článok 3.2.3 Ak pred položením potrubia dôjde k rozbahneniu, nakypreniu alebo premrznutiu dna ryhy, porušenú vrstvu je potrebné odstrániť a nahradiť zhutnenou zeminou.

článok 3.2.5 Krycia výška nad vrcholom rúry má byť pre stoky situované pod cestami alebo krajinami najmenej 1 m a pre kanalizačné prípojky najmenej 0,7 m. Tieto krycie výšky sa nevzťahujú na potrubia situované pod budovami.

článok 3.2.6 Výkopy rýh so strmými stenami hlbšími ako 1,3 m v zastavanom území a viac ako 1,5 m v nezastavanom území musia byť vybavené vrúbením. S ohľadom na stav zeminy, najmä v nesúdržných zeminách alebo tam, kde sa musí počítať s opakovanými silnými otrasmi, sa prípustnosť nevrubaných stien znižuje na 0,7 m.

článok 3.2.8 Výkopok sa musí ukladať vedľa ryhy tak, aby nedochádzalo k padaniu materiálu do ryhy a nebola ohrozená stabilita jej stien. Pozdĺž okraja výkopu musí ostať nezaťažený pás široký najmenej 0,5 m.

- Výkop ryhy vykonať traktorovými rýpadlami alebo inými vhodnými typmi rýpadiel. Pri zahájení výkopových prác vykovaný materiál naložiť na dopravný prostriedok, prepraviť a uložiť na medziskládku. Miesto medziskládky určí zhotoviteľ. Výkopový materiál vhodný na spätný zhutnený zásyp ryhy skládkovať oddelene od nepoužiteľného výkopového materiálu.
- Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON.

(12) Paženie stien ryhy kanalizačných stôk

⊗ STN 73 3050 Zemné práce

článok 56. Svahy a dná výkopov v zastavanom území, ktorých stabilita je zaťažením, prípadne prevádzkovaním jestvujúcich objektov ohrozená, musia byť zabezpečené tak, aby objekty, a ak je to nevyhnutné, aj ich prevádzka, neboli počas vykopávky ohrozené zosuvom a aby bola zachovaná bezpečnosť výkopových prác.

článok 57. Znižovanie podzemnej vody v jemných pieskoch, najmä v zastavanom území, sa navrhne a urobí tak, aby nenastalo vyplavovanie alebo odsávanie jemných častiek hominy.

článok 76. Šírka paženia stien vo výkope je 0,10 m bez ohľadu na to, či sa paží jedna alebo obidve protiľahlé steny a bez ohľadu na druh paženia, ak zo statického výpočtu prvkov vrúbenia nevyplýva väčšia šírka. Rozšírenie výkopu o priestor na paženie sa uvažuje, ak je paženie predpísané projektom.

- ⊗ Na paženie stien ryhy použiť pažiace boxy fy Emunds + Staudinger značky Standard R. Dvíhanie, prenášanie a spúšťanie pažiacich boxov vykonať pomocou traktorového rýpadla JCB 4CX alebo žeriava a originálneho príslušenstva (háky, reťaze, spojky a pod.).
- ⊗ Postup paženia ryhy je nasledovný :
 - vykopať ryhu kanalizačného potrubia bez paženia do hĺbky 1,10 m,
 - spustiť pažiaci box do ryhy pomocou rýpadla alebo žeriava,
 - vykopať ryhu do požadovanej hĺbky za sústavného spúšťania pažiaceho boxu.
- ⊗ Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON, ochranná prilba.

(13) Urovanie dna výkopu kanalizačných stôk do predpísaného sklonu a zhotovenie lôžka

⊗ STN 73 6734 Uloženie a montáž kanalizačných rúr z nemäkčeného polyvinylchloridu (PVC-U)

článok 4.1.1 Na dne ryhy upravenom do projektom predpísaného sklonu a tvaru sa vytvorí lôžko na uloženie potrubia. Lôžko musí zabezpečiť rovnomerné rozdelenie tlaku v oblasti uloženia potrubia. Musí preto zamedziť vzniku priamkového alebo bodového zaťaženia.

článok 4.1.2 Ako lôžko možno spravidla využiť prírodnú únosnú zeminu dna ryhy, ak jej najväčšie zmo neprekročí 10 % vonkajšieho priemeru rúry alebo 60 mm (uvažuje sa nižšia z oboch hodnôt). V tomto prípade možno potrubie uložiť priamo na dno ryhy zbavené ostrohranných kameňov. Priehlbiny v dne ryhy pod predpísanou úrovňou musia byť ešte pred uložením potrubia vyplnené zhutnenou zeminou. V miestach spojov potrubia sa pri jeho kladení vykopú primerané priehlbiny.

článok 4.1.4 Ak dno ryhy tvoria súdržné zeminy tuhej až mäkkej konzistencie (hliny, íly, spraše), rozprestrie sa na dno primerane prehĺbenej ryhy najprv stabilizačná vrstva zhutneného štrku s hrúbkou najmenej 200 mm a na nej sa zriadi lôžko na uloženie potrubia hrúbky najmenej 100 mm + 0,1 DN.

článok 4.1.5 Betónová podkladová vrstva nie je vhodná na uloženie plastových potrubí. Ak je jej použitie v mimoriadnych prípadoch nevyhnutné, potrebné je zriadiť na nej lôžko podľa čl. 4.1.4. a potrubie uložiť až na toto lôžko.

- ⊗ Urovanie dna výkopu do predpísaného sklonu vykonať prostredníctvom kanalizačného lasera. Na obrazovke prístroja pri nastavení celého čísla znamenajú % t.j. pri nastavení hodnoty sklonu kanalizačnej stoky 2,5 ‰ treba nastaviť na obrazovke hodnotu 0,250.
- ⊗ Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 271/2004 Z.z. o ochrane zdravia pred neionizujúcim žiarením

§ 8 Ochranné opatrenia pri používaní a prevádzkovaní zdrojov laserového žiarenia

(7) Súčasťou ochranných opatrení sú aj požiadavky na označovanie a vybavenie zdrojov laserového žiarenia a pracovísk, na ktorých sa tieto zdroje používajú, ako aj zabezpečenie bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na pracovisku so zdrojom laserového žiarenia.

- ⊗ Pri používaní laserového prístroja, označiť pracovisko výstražnými tabuľkami s nápisom **POZOR LASEROVÉ ŽIARENIE !** a preštudovať prevádzkový poriadok použitia laserového prístroja.
- ⊗ Urovanie dna výkopu vykonať ručne a len v úseku ryhy zabezpečeného pažením.
- ⊗ Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON, ochranná prilba.

(14) Manipulácia s materiálom, jeho doprava k výkopu a spúšťanie do výkopu

- ⊗ **STN 73 6734 Uloženie a montáž kanalizačných rúr z nemäkčeného polyvinylchloridu (PVC-U)**

článok 5.2.3 Na spúšťanie rúr a tvaroviek do ryhy sa majú použiť len pomôcky, ktoré vylúčia ich poškodenie. Priamy kontakt potrubnej súčasti z PVC-U s kovovými lanami, refazami, hákmi a podobne nie je prípustný. Spustenie sa musí vykonať bez nárazov, ktoré by mohli spôsobiť poškodenie potrubnej súčasti.

- ⊗ **článok 9.2.1** Pri manipulácii s rúrami a tvarovkami nesmie dôjsť k ich poškodeniu. Manipuluje sa s nimi ručne alebo vhodnými mechanizačnými zariadeniami. Všetky súčasti týchto zariadení, ktoré prichádzajú do priameho styku s rúrami a tvarovkami, majú byť z mäkkého materiálu (textilné popruhy, jutové laná a pod.). Ak sa na tento účel použijú kovové súčasti (napr. háky, refaze, oceľové laná), musia byť pokryté mäkkým materiálom.
- ⊗ **článok 9.2.2** Rúry a tvarovky sa nesmú zhadzovať z dopravného prostriedku na zem alebo z povrchu terénu do ryhy. Rúry sa nemajú ťahať alebo kotúľať po zemi, ani spúšťať po sklzoch. Ak sa rúry dopravovali zasunuté jedna do druhej, je potrebné vybrať najprv vnútorné rúry a uložiť ich osobitne.
- ⊗ **článok 9.3.1** Rúry a tvarovky sa dopravujú bežnými dopravnými prostriedkami s plochým (rovným) dnom bez akýchkoľvek výčnelkov. Odporúča sa, aby rúry boli po celej dĺžke na vozidle priebežne podpreté. Ak to nie je možné, majú sa používať drevené podpery šírky najmenej 75 mm umiestnené vo vzájomnej vzdialenosti najviac 1 m. Uprednostňuje sa doprava v pevných zväzkoch (paletách), pri ktorej nie sú potrebné tieto opatrenia. Výška zväzku nemá prekročiť 3 m.
- ⊗ **článok 9.3.2** Počas prepravy musia byť súčasti potrubia zabezpečené tak, aby sa nemohli pohybovať a narážať na seba, ani na steny dopravného prostriedku.
- ⊗ **článok 9.3.3** Pri doprave rúr majú byť na dopravnom prostriedku v primeraných odstupoch (nie väčších ako 1,5 m) rozmiestnené ploché drevené postranné podpery. Podpery nemajú mať ostré alebo drsné hrany.
- ⊗ **článok 9.3.4** Pri doprave hrdlových rúr majú byť hrdlá v jednotlivých vrstvách uložené striedavo tak, aby na ne nepôsobilo žiadne vonkajšie zaťaženie (majú vyčnievať).
- ⊗ **článok 9.3.5** Pri doprave rúr rôznych priemerov a hrúbok stien jedným dopravným prostriedkom musia byť rúry väčšieho priemeru a hrúbky steny uložené pod rúrami menšieho priemeru a hrúbky steny.
- ⊗ Pri výdaji materiálu zo skladu sa zásadne musí dodržať pravidlo odberu najdlhšieho skladovaného tovaru (pravidlo $F_y - F_o$).
- ⊗ Materiál zo skládky dopraviť na stavenisku k výkopu dopravnými prostriedkami organizácie.
- ⊗ Tvarovky a kanalizačné rúry do hmotnosti 100 kg spúšťať do priekopy pomocou jutového lana ručne, nad 100 kg hmotnosti rýpadlom alebo žeriavom. Pri spúšťaní materiálu do ryhy je zakázané sa zdržiavať pod spúšťaným materiálom!

- ☉ Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON, ochranná prilba.

(15) Montáž rúr a tvaroviek kanalizačných stôk

- ☉ STN 73 6734 Uloženie a montáž kanalizačných rúr z nemäkčeného polyvinylchloridu (PVC-U)

článok 5.1.2 Pred ukladáním sa majú všetky potrubné súčasti starostlivo prekontrolovať, či nie sú poškodené, alebo nemajú nedovolené povrchové chyby. Chybné a poškodené potrubné súčasti sa zreteľne označia a vylúčia z použitia.

článok 5.1.3 Pred spustením rúr a tvaroviek do ryhy sa z ich vnútra odstráni zemina a prípadné iné predmety.

článok 5.2.2 Rúry sa ukladajú spravidla jednotlivo od najnižšieho miesta ryhy hrdlom proti sklonu dna a spájajú sa v ryhe.

článok 5.2.4 Rúry a tvarovky sa musia uložiť tak, aby po celej dĺžke doliehali na dno ryhy, prípadne na lôžko vytvorené na uloženie potrubia. V mieste hrdla sa vyhlíbi primeraná prehĺbina, aby nedošlo k bodovému podpretiu.

článok 5.2.5 Pri ukladaní musí byť vnútro potrubia zabezpečené pred znečistením a upchatím uzavretím neprípojených odbočiek a koncov potrubia.

článok 5.2.6 Ukladanie potrubia v zimnom období si s ohľadom na krehkosť PVC-U pri nízkych teplotách vyžaduje klásť osobitný dôraz na dôsledné dodržiavanie technologických požiadaviek. Pri teplotách pod -15°C sa ukladanie potrubia neodporúča. Ak sa tomu nemožno vyhnúť, nevyhnutné je dodržať návod výrobcu rúr.

- ☉ Pri montáži treba dbať na to, aby dno ryhy bolo v predpísanom sklone podľa projektovej dokumentácie stavebného diela, miesto pod hrdlom kanalizačnej rúry prehĺbiť, aby rúra ležala celou svojou dĺžkou na dne ryhy.
- ☉ V miestach budovania kanalizačnej revíznej šachty vyrezať otvor v dĺžke 600 mm a v hĺbke rovnajúcej sa jednej polovice priemeru kanalizačného potrubia.
- ☉ Pri montáži kanalizačných domových prípojk treba dbať na to, aby dno ryhy bolo v predpísanom spáde podľa projektovej dokumentácie stavebného diela, miesto pod hrdlom kanalizačnej rúry prehĺbiť, aby rúra ležala celou svojou dĺžkou na dne ryhy.
- ☉ Odbočky na pripojenie kanalizačných domových prípojk a prípojk od dažďových uličných vpustov montovať tak, aby prívod odpadovej vody bol zaústení do hornej tretiny kanalizačného potrubia. Konce kanalizačných domových prípojk zazátkovať!
- ☉ Minimálny sklon potrubia kanalizačných prípojk je 1 % t.j. 1 cm na 1 m dĺžky!
- ☉ Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON, ochranná prilba, ochranný štít.

(16) Obsyp rúr a tvaroviek kanalizačných stôk a zäsyp ryhy so zhutnením

- ☉ STN 73 6734 Uloženie a montáž kanalizačných rúr z nemäkčeného polyvinylchloridu (PVC-U)

článok 6.1.1 Obsyp potrubia v podstatnej miere ovplyvňuje rozdelenie zvislého zaťaženia vo vodorovnej rovine prechádzajúcej vrcholom potrubia a staticky spolupôsobí s konštrukciou pružného potrubia. Preto je potrebné venovať osobitnú starostlivosť jeho vytváraniu.

článok 6.1.2 Keďže obsyp plní okrem statickej funkcie aj ochrannú funkciu, má sa urobiť bezprostredne po zmontovaní potrubia a odskúšaní jeho vodotesnosti. Ak to nie je možné, vhodné je chrániť nezasypané potrubie pred možnosťou poškodenia padajúcimi kameňmi alebo inými vonkajšími zásahmi, napríklad slamenými alebo trstinovými rohožami a podobne.

článok 6.1.3 Na vytvorenie obsypu a lôžka sa používa dobre zhutniteľná zemina, ktorej krivka zmitosti vyhovuje tejto STN, pričom najväčšie zmo nesmie prekročiť 10 % vonkajšieho priemeru rúry alebo 60 mm (uvažuje sa menšia z oboch hodnôt). Vhodné sú piesčité a štrkopiesčité zeminy. Zamrznutá zemina sa nesmie použiť na vytváranie obsypu a lôžka.

článok 6.1.4 Zemina sa ukladá rovnomerne po oboch stranách potrubia po vrstvách vysokých najviac 150 mm, ktoré sa dôkladne zhutnia. Osobitne dôležité je dôkladné vyplnenie (bez dutín) priestoru medzi dnom ryhy, prípadne lôžkom a horizontálnou osou potrubia. Zhutňovanie treba robiť rovnomerne po oboch stranách rúry, aby sa zachoval rovnaký tlak na obe strany potrubia. Priamo nad vrcholom potrubia sa zemina obsypu nemá ubíjať. Pri zhutňovaní nesmie dôjsť k priamemu kontaktu zhutňovacieho zariadenia s potrubím. Zhutňovanie sa robí ručne alebo pomocou ľahkých vibračných dosiek, prípadne ľahkých vibračných ubíjadiel.

článok 6.1.6 Pri zapažených ryhách sa prvky paženia postupne odstraňujú pred zhutnením každej vrstvy obsypu.

článok 6.1.7 Pri vytváraní obsypu nesmie dôjsť k výškovému alebo smerovému vybočeniu potrubia z pôvodnej polohy.

článok 6.1.8 Obsyp sa robí do výšky 300 mm nad vrchol potrubia.

článok 6.2.1 Zásyp ryhy nad obsypom sa robí bežným spôsobom stanoveným STN 73 6701 na zásyp stôk. Zhutňovanie jednotlivých vrstiev na požadovanú mieru zhutnenia sa robí po celej šírke ryhy rovnomerne, aby sa zachoval rovnaký tlak na obe strany potrubia. Ťažšie zhutňovacie zariadenia sa môžu použiť až vtedy, keď zhutnený zásyp dosiahne výšku 1 m nad vrchol potrubia. Zásyp zamrznutou zeminou sa nedovoľuje.

článok 6.2.2 Podzemná voda sa musí odvádzať aj počas zasypávania potrubia.

- ⊙ Obsyp kanalizačných rúr a tvaroviek vykonať štrkopieskom. Pri vykonaní obsypu treba dbať na to, aby štrkopiesok sa dostal pod kanalizačnú rúru z oboch strán.
- ⊙ Po vykonaní zásypu do výšky kanalizačnej rúry, zásypový materiál zhutniť po oboch bokoch kanalizačnej rúry. Po zhutnení zásypu v úrovni kanalizačnej rúry, zásypy a zhutnenie vykonávať v hrúbkach 500 mm za postupného vyťahovania pažiacich boxov. Zhutnenie zásypu vykonať zhutňovačmi zemin. Práce vykonávať zásadne len vo výkopoch zabezpečených pažením.
- ⊙ Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON, ochranná prilba, chrániče sluchu.

(17) Montáž kanalizačných revízných šacht

- ⊙ Kanalizačné revízne šachty budovať podľa projektovej dokumentácie stavebného diela. V mieste budovania kanalizačnej revíznej šachty prehĺbiť ryhu pod potrubím o 250 mm a vykonať debnenie vstupného otvoru do výšky vypočítanej tak, aby po montáži prefabrikovaných dielcov poklop šachty bol v úrovni upraveného terénu (pozdĺžny profil kanalizácie z projektovej dokumentácie stavebného diela). Betónáž spodnej časti kanalizačnej revíznej šachty vykonať betónovou zmesou tr. B 20, ktorú treba zhutniť ponomým vibrátorom typu. Po zatvrdnutí betónu odstrániť debnenie a vykonať montáž betónovej prefabrikovanej kanalizačnej šachty. Na montáž použiť betónové prefabrikované dielce so zabudovanou poplastovanou stúpačkou.
- ⊙ Spúšťanie betónových prefabrikovaných dielcov vykonať rýpadlom alebo žeriavom pomocou špeciálneho závesného zariadenia. Pri spúšťaní materiálu do ryhy je zakázané sa zdržiavať pod spúšťaným materiálom!
- ⊙ Styčné plochy betónových prefabrikovaných dielcov uložiť do cementovej malty a vyspárovať, spodnú časť šachty vyspraviť a vykonať izolačný náter materiálom LADAX.
- ⊙ Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON, ochranná prilba.

(18) Vykonalie validačných skúšok (skúšok vodotesnosti) kanalizačných stôk.

- ⊙ Validačnú skúšku - skúšku vodotesnosti, vykonať podľa ustanovení STN EN 1610 - Stavba a skúšanie kanalizačných potrubí a stôk. Skúšobný tlak môže byť:
 - maximálne 50 kPa (5 m výšky vodného stĺpca) pri vstupnej šachte na dolnom konci potrubia
 - minimálne 10 kPa (1 m výšky vodného stĺpca) pri vstupnej šachte na hornom konci potrubia
- ⊙ Po naplnení potrubia a vstupných šacht je stanovená 1 hodina na kondicionovanie.
- ⊙ Skúška vodotesnosti trvá 30 minút a skúšobná požiadavka je splnená, ak množstvo doplnenej vody nie je väčšie ako 0,20 l/m² vnútorného namočeného povrchu skúšaného úseku kanalizácie.
- ⊙ O vykonaní validačnej skúšky vyhotoviť záznam (aj keď je neúspešný) na predpísanom tlačive a súčasne vyhotoviť záznam aj do stavebného denníka.
- ⊙ Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON.

(19) Kanalizačná čerpacia stanica – stavebná časť

- ⊙ Výkop jamy do hĺbky 2,50m vykonať traktorovým rýpadlom alebo iným vhodným typom rýpadla. Po vykopaní jamy žeriavom osadiť prvú železobetónovú rúru DN 2200 mm, opatrenú britom, na dno jamy tak, aby rúra bola vo zvislej polohe. Potom drapákovou lyžicou vyberať zeminu spod železobetónovej rúry a dbať na to, aby rúra bola spúšťaná vo zvislej polohe.
- ⊙ Po dokončení spúšťania železobetónového plášťa čerpacej stanice prikryť čerpaciu stanicu železobetónovým panelom (aby bol zamedzený prístup do studne nepovolaným osobám) a nechať 3 dni na stabilizáciu polohy skruží.
- ⊙ Po uplynutí 3 dní vykonať betonáž dna pod vodou napúšťaním 3,5 m³ betónu triedy B 30, a nechať betón zatvrdnúť po dobu 21 dní.
- ⊙ Počas zatvrdnutia betónu pripraviť oceľovú rúru o priemeru DN 2000 mm s hrúbkou steny t = 10 mm. Dno rúry zavaríť oceľovou platňou podľa projektovej dokumentácie a navariť aj kotviace elementy. Oceľovú rúru opatriť polyuretánovým náterom čiernej farby a to 2 x základný a 2x vrchný náter.
- ⊙ Po uplynutí 21 dní vodu odčerpať z čerpacej stanice a skontrolovať nepriepustnosť čerpacej stanice.
- ⊙ Po splnení podmienky nepriepustnosti vykonať zarovnanie dna podkladným betónom tr. B 10 v hrúbke 100 mm.
- ⊙ Po zatvrdnutí podkladného betónu (7 dní) vložiť oceľovú rúru do železobetónového plášťa kanalizačnej prečerpávacej stanice. Po osadení oceľovej rúry zabetónovať medzikružie betónom triedy B 10.
- ⊙ Validačnú skúšku – skúšku vodotesnosti nádrže vykonať podľa ustanovení STN 75 0905 – Skúšky vodotesnosti vodárenských a kanalizačných nádrží.
- ⊙ **STN 75 0905 Skúšky vodotesnosti vodárenských a kanalizačných nádrží**

článok 3.9 Skúšobná hladina je najvyššia hladina vody v nádrži stanovená projektom.

článok 3.10 Medzi naplnením nádrže vodou a vlastnou skúškou vodotesnosti má uplynúť doba, behom ktorej sa plášť nádrže dostatočne nasiakne vodou.

Táto doba je obvykle :

- a) u nádrží z prostého betónu, železobetónu, prepätého betónu a ostro pálených tehál 96 hodín,
- b) u nádrží ostatných materiálov 24 hodín.

Uvedená doba sa počíta od okamihu, keď bolo dokončené plnenie nádrže na kótu skúšobnej hladiny, s medznou úchytkou ± 2 cm.

Pri plnení nádrže je nutné vykonať jej kontrolu a pokiaľ nastanú sústredené úniky alebo ak únik vody ohrozuje podlažie nádrže alebo iné objekty, príprava skúšky sa preruší do odstránenia závady.

článok 4.1 Po kladnom výsledku prehliadky je možné zahájiť vlastnú skúšku vodotesnosti. Vodu v nádrži je nutné doplniť na kótu skúšobnej hladiny podľa čl. 3.9.

článok 4.2 Množstvo vody uniknutej počas skúšky vodotesnosti sa zisťuje buď z poklesu hladiny vody v nádrži behom skúšky, alebo odmeraním množstva vody, ktoré je treba doplniť, aby hladina vody v nádrži dosiahla východzie kóty pri zahájení skúšky.

Úroveň hladiny sa meria s presnosťou ± 1 mm.

článok 4.3 V priebehu skúšky vodotesnosti sa taktiež sleduje vonkajší vzhľad konštrukcie (ak je to možné). Pokiaľ sa zistia závady, je nutné skúšku prerušiť a po ich odstránení skúšku opakovať.

článok 4.4 Vlastná skúška vodotesnosti jednotlivých nádrží trvá najmenej 48 hodín.

článok 4.5 Únik vody sa zisťuje vždy po 24 hodinách, pričom pre posúdenie vodotesnosti sú rozhodujúce hodnoty na konci skúšky. Ak tieto hodnoty sú väčšie ako hodnoty vyčíslené podľa normy, ale majú klesajúcu tendenciu, je možné skúšku vodotesnosti predĺžiť.

článok 4.8 Vodotesnosť nádrže je možné považovať za vyhovujúcu, ak sú splnené kritériá vypočítané podľa empirického vzorca určeného touto normou.

- ⊙ O vykonaní validačnej skúšky vyhotoviť záznam (aj keď je neúspešný) na predpísanom tlačive a súčasne vyhotoviť záznam aj do stavebného denníka.
- ⊙ Zámočnicke výrobky vyhotoviť podľa projektovej dokumentácie. Zámočnickými výrobkami sú : strop čerpacej stanice, česlicový kôš, manipulačná plošina s ochranným zábradlím a zostupný rebrík.
- ⊙ Zámočnicke výrobky po vyhotovení opatriť polyuretánovým náterom modrej farby a to 2 x základný a 2 x vrchný náter.
- ⊙ Strop čerpacej stanice po vykonaní validačnej skúšky osadiť a obetónovať podľa projektovej dokumentácie.
- ⊙ Elektrická kábová prípojka k čerpacej stanici bude vybudovaná podľa projektovej dokumentácie. Hĺbka výkopu bude 800 mm, kábel sa uloží do pieskového lôžka hrúbky 50 mm a obsyp bude tvoriť prehodená zemina. Nad káblom vo vzdialenosti 300 mm sa umiestni výstražná fólia červenej farby.
- ⊙ Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON, ochranná prilba, ochranný štít.

(20) Kanalizačná prečerpávací stanica – technologická časť

- ⊙ Strojnotechnologickú časť čerpacej stanice tvoria čerpadlá navrhnuté oprávnenou osobou a odsúhlasené obstarávateľom. Čerpadlá sú vybavené ortuťovými plavákovými spínačmi vhodnými pre ťažké prevádzky.
- ⊙ Montáž čerpadiel a plavákových spínačov vykonať podľa návodu výrobcu čerpadiel. Pre dve čerpadlá budú osadené 4 ks plavákových spínačov (spodná hladina, horná 1, horná 2 a signalizácia preplnenia).
- ⊙ Elektrotechnická časť čerpacej stanice pozostáva z rozvádzača pre dve čerpadlá, a z rozvádzača pre meranie a ASRTP. Rozvádzač namontovať podľa návodu výrobcu. Montáž vykonať subdodávateľ.
- ⊙ Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON, ochranná prilba, chrániče sluchu.

(21) Spätná úprava cestného telesa do pôvodného stavu a pôvodnej konštrukcie

- ⊙ Konštrukciu cestného telesa realizovať podľa projektovej dokumentácie stavby. Štrkopieskové lôžko po zarovnaní povrchu zhutniť použitím vibračného valca a zhutňovača. Betonáž vykonať na úrovni - 40 mm od povrchu komunikácie.

- ⊙ Spätnú úpravu homej krycej vrstvy z asfaltbetónu vykonať podľa projektovej dokumentácie.
- ⊙ Pri práci použiť nasledovné OOPP: pracovný odev s logom organizácie, ochranná prilba, ochranná obuv, ochranné rukavice HYCRON.

(22) **Vyprázdnenie staveniska a jeho odovzdanie zástupcovi obstarávateľa**

- ⊙ Po ukončení stavebných prác vrátane spätnej úpravy telesa komunikácie pozbierať stavebný odpad, pozametať povrch komunikácie a odvieŕ prebytočnú zeminu z medzisklady na miesto určené obstarávateľom.
- ⊙ Po vykonaní týchto prác stavbyvedúci vykoná odovzdanie staveniska zástupcovi obstarávateľa. O odovzdaní staveniska vyhotoví písomný záznam do stavebného denníka.

7. **Súvisiace predpisy**

STN 73 6005 Priestorová úprava vedení technického vybavenia

STN 73 6701 Stokové siete a kanalizačné prípojky

STN 73 6713 Dažďové vpusty

STN 73 6734 Uloženie a montáž kanalizačných potrubí z nemäkčeného PVC-U

STN EN 1610 Stavba a skúšanie kanalizačných potrubí a stôk

STN 73 6716 Skúšanie vodotesnosti stôk

STN 73 3050 Zemné práce

Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko

Vyhl. SÚBP a SBÚ číslo 374/1990 Zb. O bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 271/2004 Z.z. o ochrane zdravia pred neionizujúcim žiarením

POŽIARNO - POPLACHOVÉ SMERNICE

1. Povinnosti zamestnanca, ktorý spozoruje požiar, spôsob a miesto ohlásenia požiaru

Zamestnanec, ktorý spozoruje požiar je povinný :

- vyhlásiť požiaru poplach na pracovisku,
- vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu osôb ohrozených požiarom a ak je to možné aj záchranu majetku ohrozeného požiarom, podľa požiarneho evakuačného plánu,
- uhasiť požiar použitím vhodného hasiaceho prístroja a prostriedku (prenosný hasiaci prístroj, vonkajší alebo vnútorný požiaru hydrant), alebo iným vhodným spôsobom podľa charakteru horiaceho zariadenia, alebo iným vhodným spôsobom podľa charakteru horiacej látky (zasypáním pieskom, zaliatím vodou), ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia.

Ak zamestnanec nie je schopný ihneď sám uhasiť požiar, je povinný bezodkladne ohlásiť zistený požiar alebo zabezpečiť jeho ohlásenie :

- vedúcemu pracovnej čaty
- stavbyvedúcemu
- ohlasovní požiaru právnickej osoby, ktorá vykoná ohlásenie požiaru ohlasovní požiaru hasičskej a záchrannej jednotke

2. Vyhlásenie požiarneho poplachu

Požiaru poplach sa na pracovisku vyhlasuje ústne volaním "HORÍ !!" a telefonickým oznámením.

3. Ohlásenie požiaru na ohlasovní požiaru hasičského a záchranného zboru

Zamestnanec poverený výkonom činnosti na ohlasovní požiaru, po prijatí správy o vzniku požiaru v objekte ohlasuje požiar na ohlasovní požiarov Hasičskej a záchrannej jednotky v Dunajskej Strede telefónom, resp. integrovanému záchrannému systému .

Ohlásenie požiaru telefónom :

- zamestnanec ohlási požiar na telefónnom čísle 031/150, resp. 112
- zamestnanec pri ohlasovaní požiaru alebo mimoriadnej udalosti musí zrozumiteľne uviesť:
 - názov objektu a miesta, kde požiar vznikol,
 - druh horiaceho materiálu, rozsah požiaru, ohrozenie osôb,
 - svoje meno, priezvisko, číslo telefónu, z ktorého požiar ohlasuje.

Zamestnanec po ohlášení požiaru musí položiť slúchadlo na telefónny prístroj a vyčkať na spätné telefonické overenie údajov zo strany zodpovednej osoby ohlasovne požiaru hasičskej a záchrannej jednotky.

4. Povinnosti zamestnancov po vyhlásení požiarneho poplachu

Zamestnanci po vyhlásení požiarneho poplachu sú povinní :

- podieľať sa na hasení požiaru a záchrane osôb a majetku podľa pokynov veliteľa protipožiarna hliadky alebo iného zodpovedného vedúceho,
- podieľať sa na prácach bezprostredne súvisiacich so zabezpečením prevádzky s cieľom obmedziť alebo znížiť vzniknuté škody, tzn. vykonať nasledovné opatrenia :
 - vypnúť elektrický prúd,
 - uzatvoriť príruby horľavých kvapalín a plynov,
 - uzatvoriť dvere (nie zamknúť) a okná (nie na chránenom únikovom schodišti),
 - vyniesť kovové fľaše s technickými plynmi,
 - uvoľniť nástupné plochy pre techniku prívolaanej hasičskej jednotky,
 - vykonať evakuáciu a stráženie zachránených materiálových hodnôt,
 - zakázať vstup nepovoláných osôb do predmetných priestorov po ukončení protipožiarného zásahu,

- poskytnúť prvú predlekársku pomoc zraneným a privolať záchrannú službu na ich ďalšie odborné vyšetrenie.
- c) podriaďiť sa pokynom veliteľa protipožiarnej hliadky a veliteľa zásahu zasahujúcej hasičskej a záchrannej jednotky.

Zamestnanci, ktorí nebudú zaradení do záchranných a likvidačných prác podľa predchádzajúceho odseku opustia svoje pracoviská po vyznačených únikových cestách a východoch. O okolnostiach, za ktorých sa môžu vrátiť na svoje pracoviská a potvrdiť na nich rozhodne veliteľ zasahujúcej hasičskej a záchrannej jednotky.

Osoby prítomné v objekte urýchlene opustia priestory budovy podľa postupu :

- osoby, ktoré nie sú zamestnancami organizácie, ale aj zamestnanci, u ktorých sa prejavili známky paniky musia byť ostatnými zamestnancami doprevádzané, alebo vyvedené,
- osoby zranené, alebo inak neschopné samostatného pohybu musia byť ostatnými prítomnými vynesené ešte predtým, než sami opustia ohrozené priestory,
- súčasne s opustením pracoviska zabezpečiť priechodnosť (nezatarasenosť) zásahových ciest a prenosné hasiace prístroje sústrediť na tejto zásahovej ceste.

Zamestnanec nie je povinný poskytnúť pomoc uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak mu v tom bráni dôležitá okolnosť, alebo ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba.

5. Dôležité telefónne čísla

Tiesňové volania, Kolárova 8, TRNAVA (Integrovaný záchranný systém – IZS)	112
Hasičský a záchranný zbor Dunajská Streda, Trhovisko 1	150 031/552 22 22
Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Dun. Streda, Trhovisko 1	031/552 21 46
Záchranná služba(zdravotná), NsP Dunajská Streda, Vefkoblahovská u. 23	155 031/552 24 44
Poruchy elektrickej siete – zákaznicka linka ZSE, Štefánikova tr. 45, NITRA	0850/111 555
Poruchy na plynovej inštalácii, Športová ul., Dunajská Streda po 15,00 hod. Mederčská 81, Komárno	031/552 39 33 035/772 02 78, 791 22 00
Poruchy na vodovodnej inštalácii, Kračanská cesta 1233, Dunajská Streda	07,00-15,00 hod.: 031/552 43 45 15,00-07,00 hod.: 031/552 24 10
Polícia, Múzejná č. 2, Dunajská Streda	158 096 111 31 55
Vedúci stavby :	